TRANSPORDIAMET

Artjom Larjušin
RoadArt OÜ
artjom.larjusin@roadart.ee

Teie 22.10.2026 e-kiri

Meie 17.11.2026 nr 7.1-1/26/18336-5

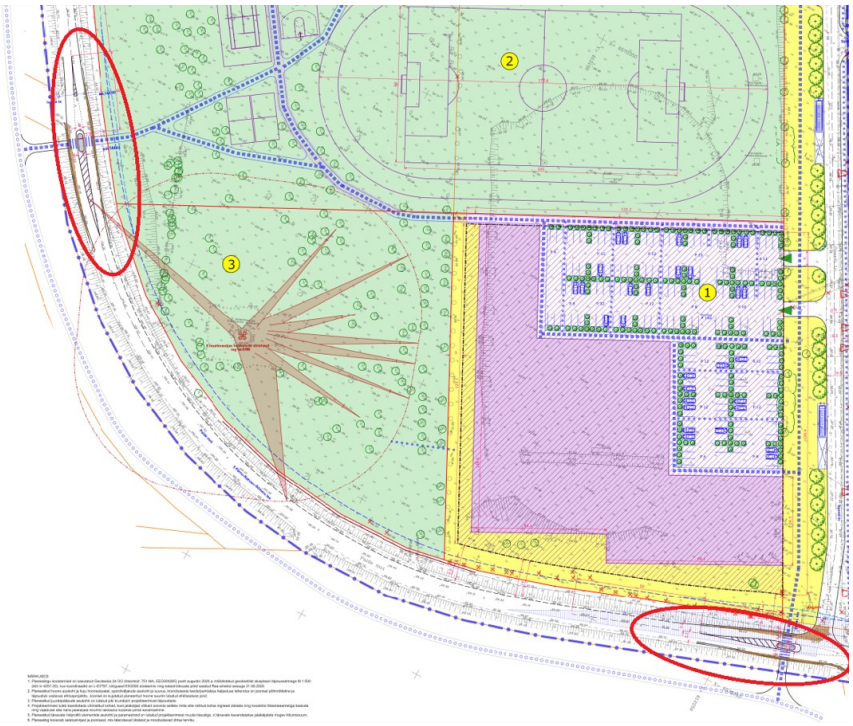
Riigitee 5 Pärnu–Paide–Rakvere tee ja Spordi tänava ristmiku ning riigiteele ohutussaarega ülekäiguradade ehitamise nõuded

Olete taotlenud nõuded Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Tapa linnas kohalike Spordi, Rahu, Spordi põik ja Metsa põik tänavate rekonstrueerimise projekti koostamiseks.
Riigiteega 5 Pärnu–Paide–Rakvere tee (edaspidi *riigitee*) on puutumuses 7910074 Spordi tänav (tunnus 79001:001:0469), mis ristub riigiteega km 144,436.

Alal kehtib „*Paide mnt 14 ja Spordi tn 8 maaüksuste ja lähiala detailplaneering" (OÜ Hendrikson ja Ko, töö nr 20003737*), millega nähakse riigitee ja Spordi tn ristmikul riigiteele ette ohutussaarega ülekäigurada.

Vastavalt Tapa Vallavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimustele (05.08.2026 korraldus nr 343) koostatakse lisaks teede rekonstrueerimise projektile ka tänavavalgustuse projekt ning tehnovõrkude ümberehitamise projekt.
Transpordiameti nõuded tehnovõrkude sh teevalgustuse projekteerimiseks riigitee alusel maaüksusel (tunnus 79101:017:0043) ja tee kaitsevööndis on toodud kirja lõpus **lisadena**.

Kehtiv detailplaneering näeb riigiteele ette kaks ohutussaarega ja valgustusega ülekäigurada orienteeruvalt asukohtadesse 5 km 144,05 ja 5 km 144,42 (alloleval väljavõttel tähistatud punaste ovaalidega).

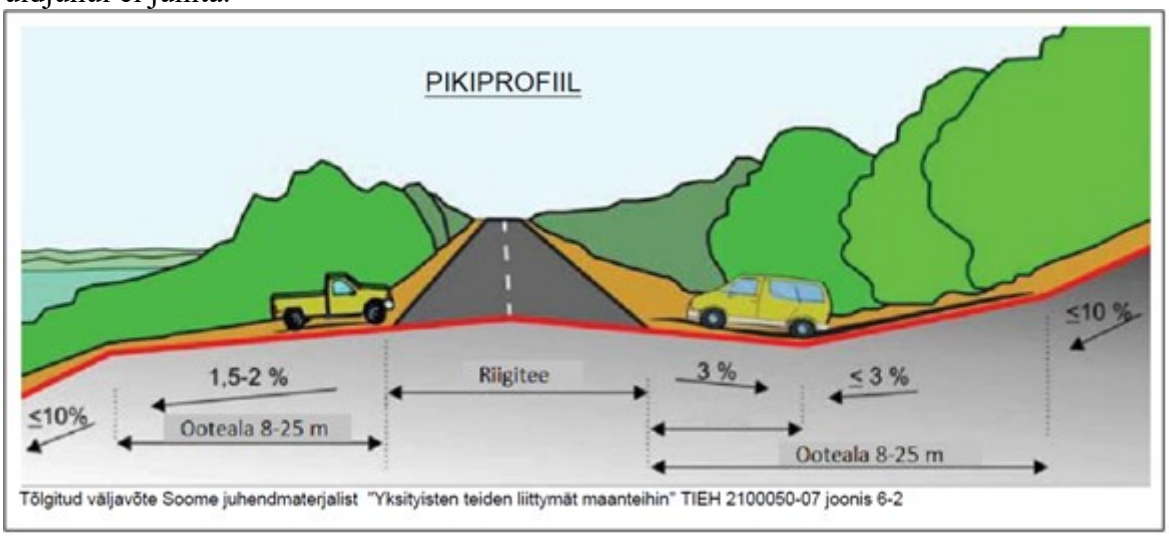
NB! Informeerime, et Transpordiamet kavandab 2027. aastal teehoiukava alusel riigitee 5 Pärnu–Paide–Rakvere tee km 142,890-157,310 lõigul taastusremonti.
Taastusremondi ettevalmistamisel on võimalik kaaluda detailplaneeringu järgse spordikompleksiga kavandatud riigitee valgustatud ülekäiguradade koos ohutussaartega ehitamist ning detailplaneeringu järgsete kergliiklusteede ühendamist olemasoleva kergliiklusteega (liiklusohutuse tagamiseks vajalikus mahus) riigitee taastusremondi raames tehtavate tööde hulgas.
Nimetatud tööde teostamine taastusremondi raames eeldab kohaliku omavalitsuse/ Spordi tn 8 planeeringust huvitatud isiku poolset kaasrahastust ning ehitamiseks vajaliku nõuetekohase ja piisavas mahus ehitusprojekti üleandmist Transpordiametile hiljemalt 2026. aasta lõpuks.
Tööde täpne maht, rahastamise tingimused ja poolte kohustused fikseeritakse Transpordiameti ja kohaliku omavalitsuse vahel sõlmitavas koostöökokkuleppes.

Käesolevad nõuded tühistavad Transpordiameti poolt 16.10.2026 kirjaga nr 7.1-1/26/18336-3 väljastatud nõuded, kus ei olnud käsitletud riigiteele detailplaneeringuga kavandatud ohutussaari ja valgustusega ülekäiguradasid.

Võttes aluseks ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 99 lg 3, määrab Transpordiamet järgmised nõuded riigitee ja Spordi tänava ristmiku rekonstrueerimiseks/ ühendamiseks riigiteega ning riigiteele ohutussaarega ülekäiguradade rajamiseks.

1. Riigitee ja Spordi tn ristmiku rekonstrueerimisel sh ohutussaarega ülekäiguraja kavandamisel (ca 5 km 144,42) võtta aluseks detailplaneeringu liikluslahenduse põhimõtted.
   Teine ohutussaarega ülekäigurada projekteerida asukohta 5 km 144,05.
2. Ristmiku ehitamiseks tuleb koostada tee ehitusprojekt (edaspidi *projekt*) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 määrusele nr 2 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
3. Projekti koostaval ettevõtjal või isikul peab olema EhS kohane pädevus.

4. Projekti koostamisel juhinduda kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti juhenditest, sh kliimaministri 17.11.2023 määrusest nr 71 „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi normid).
5. Projekteerimisel võtta aluseks Teeregistri andmed.
6. Ristmik ja ohutussaarega ülekäigurajad tuleb siduda riigitee (nr ja nimi) kilometraažiga ning kajastada projekti tiitellehel ja joonistel.
7. Seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 ning kasutada riikliku teeregistri kohaseid teede numbreid ja nimetusi.
8. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada järgnevaga.
   8.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Transpordiameti juhendile „Täiendavad nõuded topo-geodeetilisele uuringule teede projekteerimisel“.
   8.2. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
   8.3. Mõõdistada olemasolevad riigitee veeviimarid mahus, mis on vajalik eelvoolu tagamiseks.
   8.4. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
9. Ristmiku plaanilahenduse koostamisel lähtuda detailplaneeringus ja normides toodud põhimõtetest ning prognoositavast liiklussagedusest ja -koosseisust. Tagada ristumisel riigiteega Spordi tänava piisavad parameetrid võimaldamaks samaaegseid sisse- ja väljapöördeid. Pöörderaadiused määrata liikluskoosseisu kõige ebasoodsama sõiduki pöördekoridoride järgi. Kujutada pöördekoridorid joonistel.
10. Ristmik projekteerida riigiteega võimalikult täisnurga all. Ristmiku pikikalded määrata vastavalt alltoodud joonise põhimõtetele arvestusega, et riigitee alusele maale sademevett üldjuhul ei juhita.

Joonis 1. Ristmiku pikikallete kujundamine

11. Esitada katendi arvutus, sh riigitee rekonstrueeritaval osal.
12. Koostada riigitee ristlõiked iseloomulikest kohtadest.
13. Esitada projekti koosseisus minimaalsed kvaliteedinõuded materjalidele.
14. Projekteeritud vertikaallahendus tuleb kokku viia riigitee oleva vertikaallahendusega nii, et tagatud oleks sademevee ärajuhtimine riigitee kattelt, muldkehast ja riigitee aluselt maalt. Vajadusel projekteerida sademevee ärajuhtimiseks ristmiku muldkehasse truup ja rajada/ puhastada kraavid äravoolu tagamiseks. Truubi vajadust või vajaduse puudumist tuleb selgitada seletuskirjas.

15. Projekteerida kergliiklusteed, sh riigiteele kaks ohutussaarega ülekäigurada. Lähtudes detailplaneeringust näha ette projekteeritud kergliiklusteede ühendamine olemasolevate kergliiklusteedega.
16. Kanda joonisele normide kohased nähtavuskolmnurgad 1) kergliiklustee ja riigitee lõikumisel ning 2) Spordi tn ja riigitee ristmikul, kus ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi. Vajadusel näha ette metsa, võsa, heki, aia vm rajatise likvideerimine vastavalt EhS § 72 lõikele 2.
17. Tähistatud ülekäiguradadele näha ette valgustus (normid § 64. Teevalgustus).
18. Riigitee koosseisu mittekuuluvate ehitiste (nt kergliiklusteed, tehnovõrgud) rajamiseks riigitee alusele maale tuleb projekti koosseisus lahendada ehitise aluse maa isiklik kasutusõigus (IKÕ). Vormistada IKÕ plaanid vastavalt "Riigivara kasutamiseks andmise juhend"
19. Lahendada ristmiku liikluskorraldus, sh vt "Riigiteede liikluskorralduse juhend" Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad, projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
20. Näha ette tööde teostamise järgselt riigiteega külgneva ala korrastamine. Seletuskirjas kirjeldada riigitee katte, muldkeha nõlvuse, teepeenarde ja haljastuse taastamine.
21. Projekt esitada kooskõlastamiseks/arvamuse avaldamiseks riigitee alusel maal paiknevate tehnovõrkude valdajatele, kõikidele puudutatud isikutele ja ametiasutustele, kelle seatavad tingimused võivad mõjutada ristmiku asukohta või lahendust.
22. Ristmikule projekteeritud valgustus ei tohi pimestada ega häirida riigiteel liiklejaid. Valgustuse projekteerimisel lähtuda kehtivatest standarditest ja Transpordiameti peadirektori 17.05.2025.a käskkirjaga nr 1.1-1/24/85 kinnitatud „Riigiteede valgustuse kavandamise“ juhendist.
23. Ristmik kuulub riigitee koosseisu ning riigitee aluse maa ulatuses täidab omaniku ülesandeid Transpordiamet.
24. Palume projekteerijal esitada projekt Transpordiametile kooskõlastamiseks maantee@transpordiamet.ee.

Lisa 1: Võttes aluseks ehitusseadustiku (edaspidi EhS) ja kliimaministri 17.11.2023 määruse nr 71 „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi Normid) ja EVS 843, esitab Transpordiamet nõuded riigitee nr 5 Pärnu – Paide – Rakvere tee km 144,42 ja km 144,05 kavandatava ülekäiguraja (LSS mõistes) välisvalgustuse projekti koostamiseks Tapa linnas:

1. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema MTR registreering elektriprojektide koostamiseks, elektrialane kehtiv pädevustunnistus ja teevalgustuse projekteerimise kogemus.
2. Projekti koostamisel juhinduda kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti juhenditest (https://transpordiamet.ee/riigiteede-juhendid#tee-korrashoid).
3. Tapa linnas kavandatavate ülekäiguradade valgustuse projekteerimisel lähtuda valgustusmastide kauguse määramisel EVS 843-st ja ette näha riigitee valgustamine 100 meetri ulatuses enne ja pärast ülekäigurada. Projekteeritud lahendus peab vastama vähemalt valgustusklassi M6 nõuetele.
4. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule:
   4.1. Riigitee mõõdistada vastavalt 31.07.2024.a kk nr 1.1-1/24/117 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uuringutele teede projekteerimisel (2024)“
   4.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 10 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed vähemalt 30 m projekteeritava valgustuse asukohast mõlemas suunas. Mõõdistusala peab olema piisav projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
   4.3. Plaanile kanda olemasolevad liikluskorraldusvahendid ning valgustuspunktid, mis puutuvad valgustustehnilises mõistes otseselt kokku projekteeritava piirkonnaga.

4.4. Alusplaanil tuua välja valgustustrassi läheduses olevate puude võra ulatus.
4.5. Digitaalsed joonised peavad olema teostatud L-EST 97 koordinaatsüsteemis.
4.6. Joonised vormistada mõõtkavas 1:500.
4.7. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.

5. Selgitada välja ning arvestada varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega ning tehnovõrkude projektidega.
6. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning teeregistri kohaseid teede numbreid ja nimetusi. Projekti seletavas osas kirjeldada projekteeritud valgustuse paigutust riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukoha km).
7. Arvestada riigitee liikluskorralduse, liiklussageduse ja teiste vajalike näitajatega, mis on avalikult kättesaadavad riiklikus teeregistris https://teeregister.mnt.ee/reet/home
8. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik.
9. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja lahendada mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
10. Riigiteedel Tapa linnas lähtuda vaba ruumi laiuse määramisel vastavalt EVS 843 joonistele 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes, vm olulistel põhjustel, ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
11. Valgustusprojekti koostamisel peab arvestama konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamisega ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide § 64 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
12. Teeülekäiguraja spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
13. Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju.
14. Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
    14.1 hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee ja vajadusel eraldusriba, külgnevad jalgteed, vm valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
    14.2 planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
15. Projektis esitada projekteeritava valgustusvõrgu skeem, mis peab olema ülevaatlik, seotud konkreetse asendiplaaniga ja sisaldama kõiki asjakohaseid andmeid (pinge, vool, võimsus, pingelang, juhtistiku süsteem, valgusti tüüp jne) projekteeritava valgustuse ja LJS (lülitus-jaotusseade) piirkonna kohta tervikuna. Skeem peab olema seotud asendiplaaniga, erinevad valgusti grupid tähistada eri värviga, eritüüpi valgustid tähistada erinevate tingmärkidega.
16. Asendiplaani joonisele märkida:
    16.1. Valgustusklassi number (näiteks M6);
    16.2. Iga valgusti juurde: valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus;
    16.3. Valgustusmastide vahekaugused (m) ja sõidutee jt teede servast (m).

16 Projektis käsitleda riigitee muldesse ja riigitee alusele maale valgustuse toitekaablite paigaldamine (asukoht, sügavus, töökirjeldus, tehnovõrgu paigaldamise tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos riigiteega sh katete taastamise lahendus).

17 Maakaablite ristumine riigiteega projekteerida tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste

ulatuses kinnisel meetodil kaitsehülsis.

18 Vajadusel koostada tehnovõrkude ümberehituste või kaitsmise projektid. Tehnovõrkude projekteerimisel lähtuda valdaja esitatud tehnilistest tingimustest ja Normide ptk 12 Tehnovõrgud nõutust ning Transpordiameti juhendist „Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel“.

19 Vajadusel näha ette tööde maa-alal puude ja võsa likvideerimine ning okste kärpimine (sh vajalike kooskõlastuste taotlemine).

20 Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, kraavid, liikluskorraldusvahendid vms) taastamine või korrastamine.

21 Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.

22 Projektis esitada töömahtude tabel, mis sisaldab teevalgustuse ehitamiseks ja kontrollimiseks vajalikke töid (sh täite- ja kontrolldokumentatsiooni koostamist).

23 Projekt kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.

24 Valmis projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee. Projektile lisada teemaa kasutusõiguse ala plaanid.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) tellimisel ehitatud teevalgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata paigaldise asukohast riigitee suhtes. Projektiga kavandatud teevalgustuse projekteerimise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Lisa 2 Nõuded tehnovõrkude projekteerimiseks riigitee alusel maal ja tee kaitsevööndis

1. Tehnovõrkude projekt peab tagama riigiteede ohutuse ja juba ehitatud keskkonna eesmärgipärase toimivuse ja kasutatavuse (EhS §1).
2. Projekteeritav tehnovõrk ei tohi saada takistuseks Transpordiameti teehoiule, arengukavade (ehitusprojektide) elluviimisele või tuua Transpordiametile täiendavaid kulutusi.
3. Tehnovõrkude projekteerimisel tuleb arvestada piirkonnas juba algatatud ja töös olevate projektide ja planeeringutega.
4. Tehnovõrkude projekt tuleb koostada vastavalt selle tehnovõrgu projekteerimisnormidele ja riigiteede piirides Tee projekteerimise normidele (EhS § 99 lg 4).
5. Tehnovõrkude projekteerimisel ja ehitustöödel riigiteede piirides tuleb juhinduda Transpordiameti tüüpnõuetest: „Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel“ (Nõuded) , asub: https://transpordiamet.ee/riigiteede-juhendid#tehnovorgud .
6. Kaevetöödel ja lahtiste kaevikute kavandamisel tuleb juhinduda Tööinspektsiooni juhendist „Tööohutus ehitusplatsil, 2022“, asub: https://www.ti.ee/ennetus-ja-teave/infomaterjalid/trukised
7. Varisemisnurk millega me tehnovõrkude paigaldamisel kaevetöödel piki teed nõustume (mitte järsem) on 1:3/4 (53°) eeldades A-tüüpi pinnast vt „Tööohutus ehitusplatsil).
8. Kavandades ehitisi või rajatisi riigitee piirides ja tee kaitsevööndis tuleb juhinduda „Tee projekteerimise normid“ (EhS § 99 lg 4) sätestatust (edaspidi normid).
9. Enne riigitee teemaale sisenemist tuleb alati kaaluda alternatiivseid lahendusi (sh naaberkinnistud). Tuleb arvestada, et riigitee teemaad saab kasutada ainult tee toimimise vajadustest üle jääva vaba maa olemasolul. Vastavalt riigivaraseaduse § 15 lg 2 ei anta riigivara kasutamiseks, kui kasutamiseks andmine raskendaks oluliselt selle varaga seotud riigivara otstarbekohast kasutamist või muudaks selle võimatuks.

10. Tehnovõrkude projekti plaanijoonistel ja ristlõikejoonistel tuleb näidata ehitustehnoloogia sh kinnisel meetodil tehnovõrkude ehitamisel puurkaevikute asukohad, lähima lahtise kaeviku ääre kaugus riigitee asfaltkatte servast.
11. Joonised tuleb esitada ka dwg formaadis.
12. Tehnovõrkude projekti koosseisus peavad olema ka isikliku kasutusõiguse (IKÕ) plaanid kui kavandatakse tehnovõrke riigitee alusele maale (kinnistule).
13. Tehnovõrkude projektis (seletuskiri, joonised) tuleb selgitada kuidas on ette nähtud ehitustööde tehnoloogia riigiteede teemaal ja tee kaitsevööndis.

Ülaltoodud nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad **kaks** aastat väljastamise kuupäevast. Tähtaja möödumisel tuleb taotleda uued nõuded.

Käesoleva otsuse peale on võimalik esitada vaie Transpordiametile (Valge 4/1, 11413 Tallinn, maantee@transpordiamet.ee) haldusmenetluse seaduses või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Lind
juhataja
planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Merike Joonsaar
58627078, Merike.Joonsaar@transpordiamet.ee